

Stratégiai környezeti vizsgálat (SEA) Általános információk

Mi a SEA?

A stratégiai dokumentumok környezeti hatásvizsgálata (Strategic Environmental Assessment – SEA, a továbbiakban SEA) a stratégiai dokumentumoknak a környezetre és ezen belül az emberek egészségére való valószínűsíthető hatásainak kiértékelésére szolgáló eszköz azok előkészítése idején, de még a jóváhagyásuk előtt.

Mi a stratégiai dokumentum?

A stratégiai dokumentum egy terv vagy program javaslata, beleértve az Európai Unió által részfinanszírozott programokat is, valamint ezek bármiféle módosítása, amelynek előkészítése, jóváhagyása, illetve előkészítése és jóváhagyása állami, regionális vagy helyi szinten történik, vagy amely a Szlovák Köztársaság Parlamentje általi jóváhagyásra van előkészítve a községek vagy magasabb szintű területi egységek képviselőtestületei vagy a Szlovák Köztársaság kormánya által és amelyeknek előkészítését általánosan kötelező jellegű jogi előírás, vagy olyan hatóság határozata vagy végzése írja elő, amelynél a dokumentum jóváhagyásra kerül.

Milyen a SEA jogi kerete?

Nemzetközi szinten a stratégiai dokumentumok elbírálásának alapja:

- az Európai Parlament és Tanács 2001 június 27.-ei keltezésű 2001/42/ES, bizonyos tervek és programok környezeti hatásainak elbírálásáról szóló irányelve (SEA irányelv),
- az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának a határokon átvívelő környezeti hatások vizsgálatáról szóló Egyezményének stratégiai környezeti tervezést tárgyaló jegyzőkönyve (SEA jegyzőkönyv) Szlovákia részéről.

Nemzeti szinten a stratégiai dokumentumok elbírálását a 2006/24 sz., a környezeti hatásvizsgálatokról valamint egyes jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény és későbbi módosításai (törvény) szabályozzák, valamint a Környezetvédelmi

Minisztérium 2006/113 sz., a környezeti hatásvizsgálatokhoz szükséges szakmai alkalmasság részletes követelményeit meghatározó rendelete.

Mely stratégiai dokumentumok képezik a kötelező környezeti hatásvizsgálat tárgyát?

A kötelező elbírálási eljárásnak alávetett stratégiai dokumentumok a mezőgazdaság, erdőgazdaság, halgazdaság, ipar, energetika, közlekedés, hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás, telekommunikáció, idegenforgalom, területrendezés, területkihasználás, regionális fejlesztés és környezetvédelem tárgyában előkészített dokumentumok, az Európai Unió által részfinanszírozott olyan stratégiai dokumentum, amelynek valószínűsíthetően jelentős hatása van a környezetre és egyúttal a 8. sz. mellékletben megnevezett javasolt tevékenységek valamelyikének jóváhagyásához szükséges keretet alkotja, azon dokumentumok kivételével, amelyek kisebb területek kihasználását helyi szinten szabályozzák. Stratégiai dokumentumok vagy azok módosításai továbbá azok a dokumentumok is, amelyek az állami természet- és tájvédelmi hatóság szakmai véleménye alapján önállóan vagy más dokumentumokkal vagy tevékenységekkel kombinálva valószínűsíthetően jelentős hatással vannak az európai védett területek rendszerére, javasolt madárvédelmi területekre vagy európai jelentőségű területekre.

Mely stratégiai dokumentumok esnek vizsgálati eljárás hatálya alá?

Azok a stratégiai dokumentumok, amelyek nem esnek valamelyik javasolt tevékenység vagy annak módosításának a 8 sz. mellékletben meghatározott kötelező hatásvizsgálat hatálya alá, illetve azon stratégiai dokumentumok, amelyek helyi szintű kisebb területek kihasználását szabályozzák vagy a stratégiai dokumentum kisebb módosítását javasolják.

Ki lehet a SEA eljárásának résztvevője? Ezek definíciója a törvények szerint.

Az **ajánlatkérő** az a személy, aki a stratégiai dokumentum kidolgozását biztosítja, az **illetékes hatóság** az állami közigazgatás azon szerve, amely a környezeti hatásvizsgálatok ügyében köteles intézkedni; ez Szlovákiában a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma, valamint a kerületi hivatalok, az **ágazati hatóság** az állami közigazgatás központi szerve, ha stratégiai dokumentumok hatásvizsgálatáról van szó ez az a szerv, amely a stratégiai dokumentum javaslatát előterjeszti meg tárgyalásra a Szlovák Köztársaság kormányának, a **jóváhagyó hatóság** az állami közigazgatás azon szerve, amelynek jogkörébe tartozik a stratégiai dokumentum jóváhagyása, az **érintett hatóság** az állami közigazgatás azon szerve, amelynek véleménye szükséges a stratégiai dokumentum elfogadása vagy jóváhagyása előtt, az **érintett község** az a község, amelynek területére a stratégiai dokumentum vonatkozik, vagy amelynek területe a javasolt stratégiai dokumentum jóváhagyása következtében érintetté válik, a **nyilvánosság** egy vagy több természetes vagy jogi személy, vagy ezek szervezetei vagy csoportjai, az **érintett nyilvánosság** olyan nyilvánosság, amelynek érdekében áll vagy érdekében állhat a stratégiai dokumentum előkészítésében való részvétel annak jóváhagyása előtt, a **nem-kormányzati szervezet**, amely a környezet védelmét támogató polgári egyesület, nem-befektetési alapítvány, közhasznú tevékenységet végző nem állami alapítású nonprofit szervezet vagy a környezet védelme és alakítása illetve a természeti értékek megőrzése céljából alapított alapítvány, a **szakmailag alkalmas személy** olyan, a Környezetvédelmi Minisztériumban a Környezetvédelmi Minisztérium 2006/113 sz., a környezeti hatásvizsgálatokhoz szükséges szakmai alkalmasság részletes követelményeit meghatározó rendelete alapján vezetett különleges névsorában nyilvántartott természetes vagy jogi személy.

Kihez lehet fordulni?

Ha információkat kíván szerezni:

- arról, hogy az ön stratégiai dokumentuma a 2006/24 sz., a környezeti hatásvizsgálatokról szóló törvény és későbbi módosításai alapján hatásvizsgálati kötelezettség alá esik-e,
- arról, melyik államigazgatási hatóság az ön által javasolt tevékenység számára az illetékes hatóság.

Megkeresheti:

- az állami közigazgatási hatóságok környezeti hatásvizsgálattal megbízott munkatársait (<http://enviroportal.sk/agendy/na-koho-sa-obratiti/poradime-vam>),
- az érintett község alkalmazottait,
- az EIA/SEA dokumentációs központjának (Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség) munkatársait (<http://enviroportal.sk/agendy/obcan/obcan-v-procese-eia/kontakt>).

Melyek a SEA eljárásának fő lépései?

A stratégiai dokumentumok **kötelező környezeti hatásvizsgálatának** folyamata a következő lépésekből áll:

- bejelentés és annak észrevételezése,
- a stratégiai dokumentum kiértékelésének terjedelme és az időbeli harmonogram meghatározása,
- jelentés a stratégiai dokumentum kiértékeléséről és annak észrevételezése,
- a kiértékelésről szóló jelentés nyilvános megvitatása,
- szakmai vélemény a stratégiai dokumentumhoz,
- végleges állásfoglalás a stratégiai dokumentum kiértékelése alapján.

Az illetékes hatóság a stratégiai dokumentum elbírálásának végleges állásfoglalásában a stratégiai dokumentum környezeti hatásainak teljeskörű kiértékelésén kívül feltünteti, hogy a jóváhagyással egyetért-e vagy sem, illetve milyen körülmények mellett, valamint meghatározza a megfigyelés megkövetelt terjedelmét és kiértékelését is.

A **vizsgálati eljárás** a stratégiai dokumentum bejelentésének benyújtásának kezdődik, és a határozat kiadásával ér véget, amelyben az illetékes hatóság határozatot hoz, hogy a stratégiai dokumentumot vagy annak módosítását a törvény szerint hatásvizsgálatnak kell-e alávetni. Abban az esetben, ha a hatóság úgy dönt, hogy javasolt tevékenységet vagy annak módosítását a törvény szerint hatásvizsgálatnak kell alávetni, az eljárás a kötelező hatásvizsgálattal folytatódik a meghatározott elbírálási terjedelem és időbeli harmonogram szerint. A határozathozatali folyamat alatt az illetékes hatóság a törvény 3 sz. mellékletében meghatározott, a vizsgálati eljárások számára előírt kritériumokat alkalmazza.

A **teljes országra kiható** stratégiai dokumentumok környezeti hatásainak elbírálási eljárása ugyanazokat a lépésekből áll, mint a kötelező kiértékelés és a vizsgálati eljárás során. Az eljárás a környezeti hatásokról szóló záradék kiadásával ér véget, ami a hatásvizsgálat és a előterjesztett álláspontok kiértékelését tartalmazza.

Milyen a SEA viszonya a jóváhagyási eljárásához?

A jóváhagyó hatóság köteles figyelembe venni a stratégiai dokumentum kiértékelésének végleges állásfoglalását, de főleg a stratégiai dokumentum elfogadásának feltételeit. A jóváhagyó hatóság nem hagyhatja jóvá a kiértékelés tárgyát képező stratégiai dokumentumot végleges állásfoglalás vagy a környezeti hatásokról szóló záradék nélkül.

Hogyan kapcsolódhat be a nyilvánosság a SEA eljárásába?

A demokratikus elvek teljesülésének része egyrészt a nyilvánosság tájékoztatása a stratégiai dokumentumok tervezetéről, másrészt pedig a kiértékelési folyamatba való közvetlen részvétel biztosítása a nyilvánosság számára.

A nyilvánosság tájékoztatását az illetékes szervek honlapjai, hivatali tájékoztató táblái, a médiák és az érintett községek biztosítják.

A nyilvánosságnak lehetősége van írásban véleményt nyilvánítani a tervezett stratégiai dokumentumhoz a módosítás, a tervezet, a kiértékelés terjedelme és az arról szóló jelentés tárgyában a nyilvánosságra hozattalól számított határidőn belül, ezután pedig részt venni a stratégiai dokumentum kiértékeléséről szóló jelentés nyilvános megvitatásán, amelyről jegyzőkönyv készül. A nyilvánosság véleményét úgy a szakmai véleményben és a végleges állásfoglalásban is figyelembe kell venni, mint az illetékes hatóságnak a vizsgálati eljárását lezáró határozatában is.

A törvényben a nyilvánosság általános fogalmának keretében elkülönül az ún. érintett nyilvánosság. A stratégiai dokumentum hatásainak kiértékelésében érintett nyilvánosságba tartozhat 18. évet betöltött természetes személy, jogi személy és polgári kezdeményezés. Az érintett nyilvánosságnak jogában áll a stratégiai dokumentumok hatásainak kiértékelésekor a stratégiai dokumentum jóváhagyásáig részt venni annak előkészítésében.

Hol vannak közzétéve és archiválva a SEA eljárások dokumentumai?

A hatásvizsgálati eljárások dokumentációja elektronikus formában kerül az illetékes hatóság honlapján közzétételre egy komplex információs rendszer részeként: <http://enviroportal.sk/sk/eia> amely a széles nyilvánosság számára is hozzáférhető.

A teljes dokumentáció a vizsgálati eljárás befejezésétől számított 15 évig van megőrizve a Környezetvédelmi Minisztériumban, a járási hivatalokban és az Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség EIA Dokumentációs Központjában Besztercebányán.

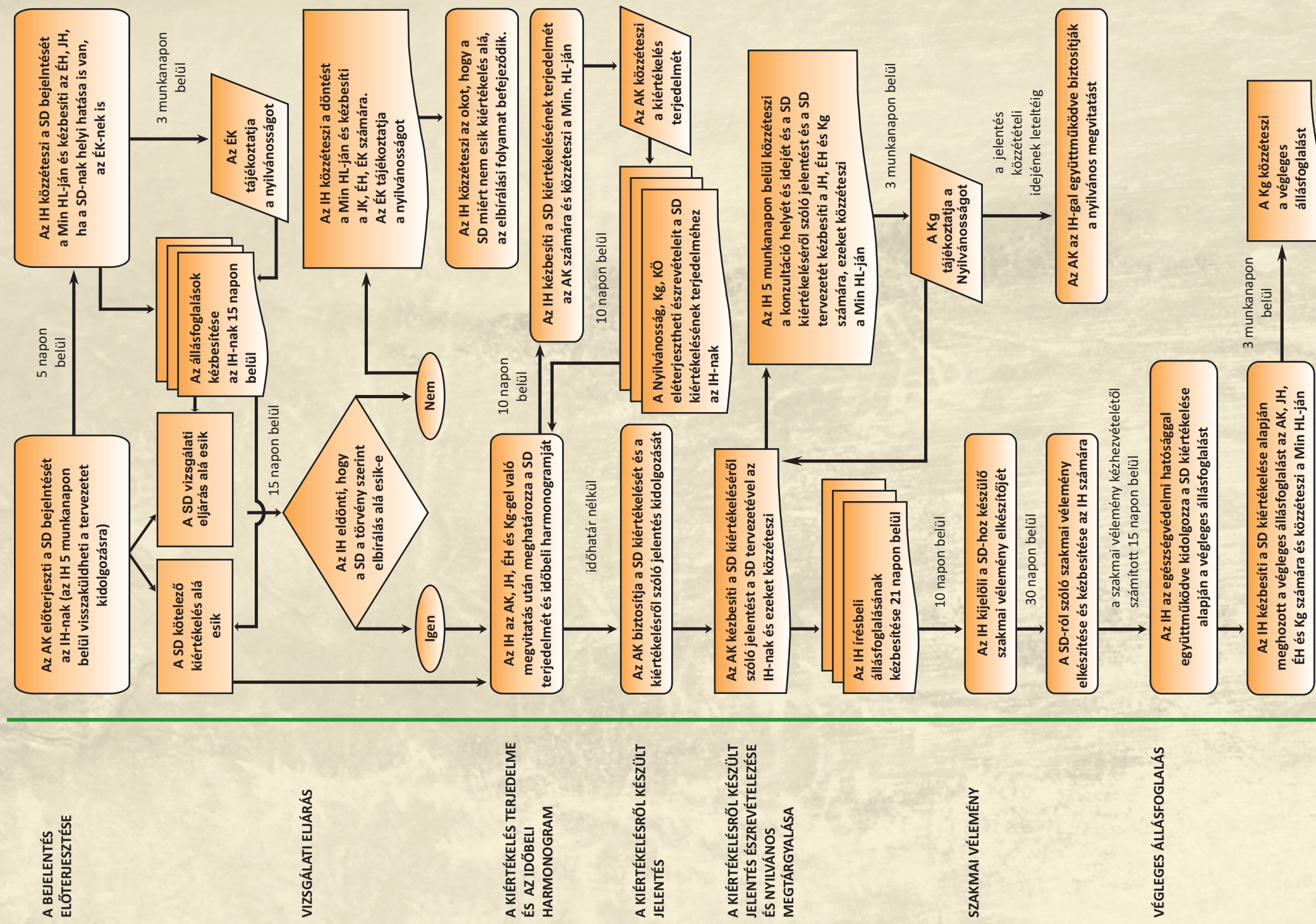
Megjelent 2016 októberében a Környezetvédelmi Alap 2016 támogatásával.

Megrendelő:
Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség
Tajovského 28B
975 90 Banská Bystrica
www.sazp.sk

Vállalkozó:
A Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma
Námestie Ludovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
www.minzp.sk

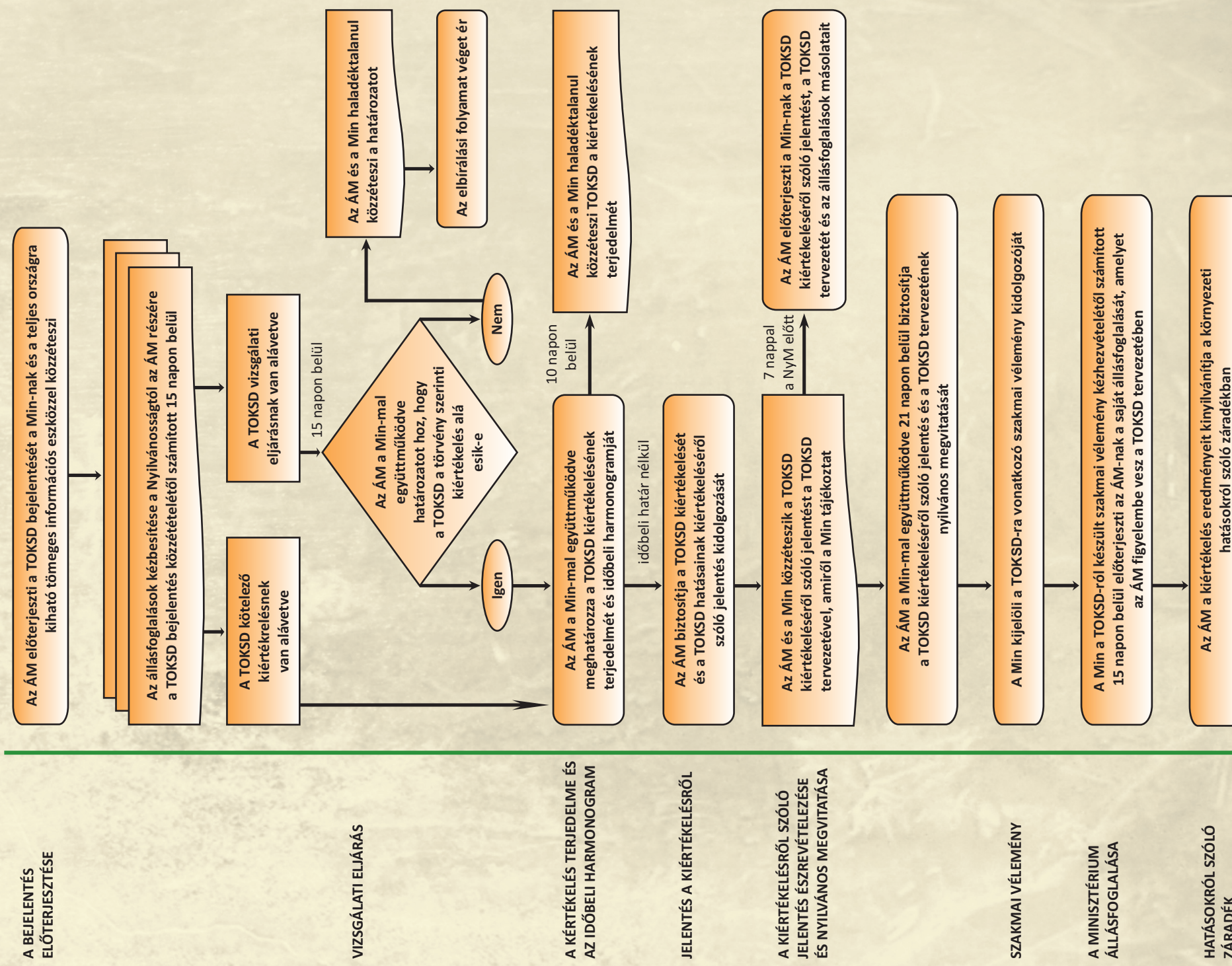
Grafika: Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség, www.sazp.sk
Nyomatás: Ultra Print, s. r. o., Bratislava
Darabszám: 1000 db

A STRATÉGIAI DOKUMENTUMOK HATÁSAINAK ELBÍRÁLÁSÁRA VONATKOZÓ LÉPÉSEK VÁZLATOS ÖSSZEFOGLALÁSA

SD – stratégiai dokumentum, AK – ajánlatkérő, IH – illetékes hatóság, ÉH – érintett község, JH – érintett község, JH – jóváhagyó hatóság, KÖ – kerületi önkormányzat, HL – honlap, Min – a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma

A TELJES ORSZÁGRA KIHATÓ STRATÉGIAI DOKUMENTUMOK HATÁSAINAK ELBÍRÁLÁSÁRA VONATKOZÓ LÉPÉSEK VÁZLATOS ÖSSZEFOGLALÁSA (A TÖRVÉNY 17. § SZERINT)

TOKSD – a teljes országra kiható stratégiai dokumentum, Min – a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériuma, ÁM – ágazati minisztérium, amely a TOKSD kidolgozását biztosítja, NyM – nyilvános megvitatás